

1.lk

2.lk

3.lk

4.lk

5.lk

6.lk

S1 Kasvaminen hyvään elämään

Keskustelutaitojen ja itseilmaisun harjoittaminen sekä toisen kunnioittava kuunteleminen.

Pohditaan oikeaa, väärää ja hyvyyttä ja niiden merkitystä ihmisen elämässä.

Ystävyyden merkityksen ja sen sisältöjen tutkiminen omassa elämässä.

Keskustelutaitojen ja itseilmaisun harjoittaminen sekä toisen kunnioittava kuunteleminen.

Pohditaan oikeaa, väärää ja hyvyyttä ja niiden merkitystä ihmisen elämässä.

Ystävyyden merkityksen ja sen sisältöjen tutkiminen omassa elämässä.

Harjoitellaan toisen kohtaamista.

Omien näkemysten esittäminen ja erilaisten näkökulmien arvostaminen.

Oikeudenmukaisuus jokapäiväisessä elämässä.

Pohditaan onnellisuutta ja hyvää elämää.

Omien näkemysten esittäminen ja erilaisten näkökulmien arvostaminen.

Arvon, normin ja yhdenvertaisuuden käsitteet.

Yhdenvertaisuus, onnellisuus ja hyvä elämä.

Omien näkemysten esittäminen ja erilaisten näkökulmien arvostaminen.

Vapaus ja vastuu jokapäiväisessä elämässä.

Yhdenvertaisuus, onnellisuus ja hyvä elämä.

Omien näkemysten perustelu suhteessa toisiin.

Ajattelun, uskonnon ja elämäkatsomuksen vapaus ja vastuu.

S2 Erilaisia elämäntapoja

<p>Pohditaan kysymystä kuka minä olen (vahvuudet).</p> <p>Erilaisten elämäntapojen tutkiminen omaan koti- ja kulttuuritaustaan liittyen (suomalainen kulttuuri ja muut lähiympäristön kulttuurit).</p> <p>Pohditaan erilaisia tapoja elää ja ajatella (esim. koti, perhe, tavat ja juhlat).</p>	<p>Pohditaan kysymystä kuka minä olen (vahvuudet).</p> <p>Erilaisten elämäntapojen tutkiminen erityisesti omaan koti- ja kulttuuritaustaan liittyen (suomalainen kulttuuri, muut lähiympäristön kulttuurit).</p> <p>Pohditaan erilaisia tapoja elää ja ajatella (esimerkiksi koti, perhe, tavat ja juhlat).</p>	<p>Oman identiteetin rakentuminen (Kuka minä olen?).</p> <p>Perehdytään suomalaiseen kulttuuriin ja kulttuurivähemmistöihin.</p>	<p>Oma identiteetti eri näkökulmista.</p> <p>Tutustutaan maailman kulttuuriperintöön Suomessa ja Euroopassa.</p>	<p>Tutustutaan erilaisiin elämän- ja maailmankatsomuksiin.</p> <p>Tutustutaan maailman kulttuuriperintökohteisiin Suomessa ja maailmalla.</p> <p>Keskustellaan erilaisuuden ymmärtämisestä ja hyväksymisestä.</p>	<p>Harjoitellaan oman näkemyksen perustelemista suhteessa eri kulttuureihin ja katsomuksiin.</p> <p>Pohditaan tietämisen, uskomisen ja luulemisen merkityksiä.</p> <p>Keskustellaan erilaisuuden ymmärtämisestä ja hyväksymisestä.</p>
---	--	---	---	---	--

S3 Yhteiselämän perusteita

<p>Tutustutaan alustavasti lasten oikeuksiin.</p> <p>Tutkitaan sääntöjen, luottamuksen, reiluuden ja rehellisyyden merkitystä.</p> <p>Autetaan oppilaita ymmärtämään syy-seuraussuhteita päivittäisessä arjessa.</p>	<p>Tutustutaan alustavasti lasten oikeuksiin.</p> <p>Tutkitaan sääntöjen, luottamuksen, reiluuden ja rehellisyyden merkitystä.</p> <p>Autetaan oppilaita ymmärtämään syy-seuraussuhteita päivittäisessä arjessa.</p>	<p>Lasten oikeuksien toteutuminen lähellä ja kaukana.</p> <p>Yhteiselämän perusteet arkipäivän tilanteissa ja ympäristöissä (rehellisyys, luottamus, lupaus, sopimus).</p>	<p>Harjoitellaan tekojen eettistä arviointia (oikein ja väärin).</p> <p>Oikeudet ja velvollisuudet jokapäiväisessä elämässä.</p>	<p>Yhteiselämän perusteet suomalaisessa yhteiskunnassa (luottamus, säännöt ja sopimukset).</p> <p>Vaikuttamisen keinot omassa lähiympäristössä.</p> <p>Harjoitellaan omien näkemysten esittämistä ja perustelemista yhteiselämän vaatimuksissa.</p>	<p>Yhteiselämän perusteet maailmanlaajuisesti (suvaitsevaisuus, rauha ja demokratia).</p> <p>Harjoitellaan soveltamaan eettisiä periaatteita arkisissa tilanteissa.</p> <p>Tutustutaan YK:n ihmisoikeuksien julistukseen ja siihen perustuvaan ihmisoikeusetiikkaan.</p>
---	---	---	--	--	--

S4 Luonto ja kestävä tulevaisuus

<p>Maapallon erilaisten elämänmuotojen tutkiminen ja elämän rajallisuuden pohtiminen (esim. eliö, elävä - eloton).</p> <p>Tutkitaan lähiympäristöä ja omien valintojen vaikutusta siihen.</p> <p>Tutustutaan kertomuksiin maailman synnystä.</p>	<p>Maapallon erilaisten elämänmuotojen tutkiminen ja elämän rajallisuuden pohtiminen (esim. eliö, elävä - eloton).</p> <p>Tutkitaan lähiympäristöä ja omien valintojen vaikutusta siihen.</p> <p>Tutustutaan kertomuksiin maailman synnystä.</p>	<p>Luonnon ja ihmisen tulevaisuus sekä kestävä kehitys (esim. roskaaminen, kierrätys).</p> <p>Tutkitaan lähiympäristöä ja luontoa, tutustutaan erilaisiin luontokäsityksiin.</p>	<p>Luonnon ja ihmisen tulevaisuus sekä kestävä kehitys (esim. veden säästäminen ja ruokahävikki).</p> <p>Tutkitaan lähiympäristöä ja luontoa sekä erilaisia luontokäsityksiä.</p>	<p>Tutustutaan erilaisiin aikakäsityksiin ja tapoihin selittää maailmaa.</p> <p>Oman lähiympäristön ja luonnon kunnioittaminen sekä kestävä kehitys.</p>	<p>Tutustutaan erilaisiin tapoihin selittää maailmaa ja niihin liittyviin tietokäsityksiin (tiede, myytit, uskonto).</p> <p>Harjoitellaan omien näkemysten erittelyä ja perustelemista suhteessa maailmankuvaan ja kestävään tulevaisuuteen.</p>
---	---	---	--	---	---